

पर्यटन विभागामार्फत सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षात आयोजित करण्यात येणाऱ्या संभाव्य महोत्सवाच्या दिनदर्शिकेमध्ये “श्रीक्षेत्र रेणुका देवी शारदीय नवरात्र महोत्सव” या महोत्सवाचा समावेश करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : टिडीएस २०२५/०६/प्र.क्र.१२/पर्यटन-३,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : १६ सप्टेंबर, २०२५

वाचा :- १. शासन परिपत्रक क्र.टिडीएस २०२५/०६/प्र.क्र.१२/पर्यटन-३, दि.२०.०८.२०२५
२. जिल्हाधिकारी, नांदेड यांचे पत्र क्र.नियोजन/पर्यटन/का-३/२०२५-२६/१५८१,
दि.१२.०९.२०२५

प्रस्तावना :-

माहूरमध्ये साडेतीन शक्तीपीठांपैकी एक पीठ म्हणजेच श्रीक्षेत्र रेणुका देवी चे प्रसिद्ध असे प्राचीन मंदिर देशभर प्रसिद्ध आहे. श्रीक्षेत्र रेणुका देवी नवरात्र महोत्सवामध्ये या १० दिवसात महाराष्ट्रासह, आंध्र प्रदेश, तेलंगणा व कर्नाटक या राज्यातून सुमारे ३० ते ४० लाख भाविक राज्यातील तसेच देशातील विविध भागांमधून दर्शनासाठी येतात. या काळात माहूर शहर धार्मिक, सांस्कृतिक आणि सामाजिक रंगांनी न्हाऊन निघते. देवीवरील भक्ती भाव जागृत ठेवून श्री रेणुका मातेवरील गोंधळी गीत, भजन, नृत्य, शास्त्रीय व लोकसंगीत अशा विविध प्रकारच्या सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन महोत्सवाचे केंद्रबिंदू आहे. यामध्ये महाराष्ट्रातील तसेच राष्ट्रीय स्तरावरील ख्यातनाम कलाकार सहभागी होत असतात.

त्याअनुषंगाने स्थानिक कलावंताना प्रोत्साहन देऊन नवरात्र काळात १० दिवस विविध उपक्रम आयोजित करण्याचे प्रस्तावित आहे. श्रीक्षेत्र रेणुका देवी मंदिर माहूर येथून थोड्याच अंतरावर अनुसयामाता मंदिर, माहूर येथील रामगड किल्ला, दत्तशिखर, इत्यादी प्रेक्षणीय अशी पर्यटनाच्या दृष्टीने धार्मिक व पर्यटनस्थळ आहेत. तसेच या परिसरात दत्तशिखर मंदिर येथे दत्तात्रय यांचे जन्मस्थान म्हणून प्रसिद्ध आहे, या ठिकाणी सुद्धा महाराष्ट्रासह, आंध्रा प्रदेश, तेलंगणा व कर्नाटक या राज्यातून भाविक दर्शनाकरिता येतात व दत्त जयंतीला मोठ्याप्रमाणावर कार्यक्रम होत असतात.

२. राज्यातील पर्यटनाला चालना देऊन राज्यातील पर्यटनस्थळांची राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर व्यापक प्रमाणावर प्रसिद्धी व प्रचलन करून देशी - विदेशी पर्यटकांना मोठ्या प्रमाणावर आकर्षित करण्यासाठी पर्यटन विभागामार्फत सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षात आयोजित करण्यात येणाऱ्या महोत्सवाची दिनदर्शिका उपरोक्त वाचा क्र.१ येथील शासन परिपत्रकान्वये प्रसिद्ध करण्यात आली आहे.

३. “श्रीक्षेत्र रेणुका देवी शारदीय नवरात्र महोत्सवाच्या” माध्यमातून राज्याच्या पर्यटनात्मक प्रसिद्धीची असलेली अधिकची पर्यटन क्षमता विचारात घेऊन, पर्यटन विभागामार्फत तयार करण्यात आलेल्या दिनदर्शिकेमध्ये “श्रीक्षेत्र रेणुका देवी शारदीय नवरात्र महोत्सवाचा” राज्याच्या प्रमुख महोत्सवाचा दर्जा देण्यात येऊन, सदर महोत्सवाचा प्रमुख पर्यटन महोत्सवात समावेश करण्याचे प्रस्तावित होते.

परिपत्रक :-

जिल्हाधिकारी, नांदेड यांनी प्रस्तावित केल्यानुसार “श्रीक्षेत्र रेणुका देवी शारदीय नवरात्र महोत्सवास” राज्याच्या प्रमुख महोत्सवाचा दर्जा देण्यात येऊन सदर महोत्सवांचा पर्यटन विभागामार्फत सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षात आयोजित करण्यात येणाऱ्या महोत्सवाच्या दिनदर्शिकेमध्ये खालीलप्रमाणे समावेश करण्यात येत आहे:-

अ) प्रमुख पर्यटन महोत्सव (सन २०२५-२६)

अ.क्र	विभाग	महोत्सवाचे नाव	जिल्हा	उपक्रम (Activity)	कालावधी
२०	छत्रपती संभाजी नगर	श्रीक्षेत्र रेणुका देवी शारदीय नवरात्र महोत्सव	नांदेड	१. स्थानिक लोककला, लोकनृत्ये, आई अंबाबाईचे गोंधळी गीत, भारुड, जाखडी, इ. २. सांस्कृतिक कार्यक्रमात गोंधळ, भजन स्पर्धा, किर्तन इ. ३. महाराष्ट्र पर्यटन संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर व YouTube चॅनेलवर प्रक्षेपण. ४. चित्रकला स्पर्धेमध्ये रिस्पॉन्सिबल टुरिझम प्लस सस्टेनेबल टुरिझम याबाबत चित्रकला / व्याख्यान / वक्तृत्व स्पर्धा / मॅरेथॉन आयोजन ५. धार्मिक विधीबरोबरच राष्ट्रीय व प्रादेशिक पातळीवरील सुप्रसिद्ध कलाकारांचे सांस्कृतिक कार्यक्रम. ६. प्रबोधनपत्र विविध कार्यक्रमाचे आयोजन ७. पर्यटन संचालनालयामार्फत फॅम टूर्सचे आयोजन करणे. ८. पर्यटन विषयक कॉन्क्लेव्ह / फेअर / इव्हेंट आयोजन	दि.२२ सप्टेंबर ते दि.०२ ऑक्टोबर, २०२५

०२. अटी व शर्ती :-

- सदर महोत्सवाच्या आयोजनाबाबत पुढील आवश्यक सर्व कार्यवाही पर्यटन संचालनालयाद्वारे जिल्हाधिकारी, नांदेड यांचेशी समन्वय साधून पार पाडण्यात यावी.
- सदर महोत्सवाचे थेट प्रक्षेपण महाराष्ट्र पर्यटन विभागाच्या / पर्यटन संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर व पर्यटन संचालनालयाच्या YouTube चॅनेल वर करण्यात यावे.
- सदर महोत्सवाकरीता महाराष्ट्र पर्यटनाचा लोगो वापरणे, तसेच इतर गैरवित्तीय सहकार्य पर्यटन संचालनालयामार्फत उपलब्ध करून देण्यात यावे.
- सदर महोत्सवाची यथोचित प्रसिध्दी पर्यटन संचालनालयामार्फत (मराठी व इंग्रजी भाषेत) करण्यात यावी.
- सदर महोत्सवाचे आयोजन व पर्यटनात्मक प्रसिध्दीबाबत पर्यटन संचालनालयामार्फत प्रेस नोट मराठी व इंग्रजी या दोन्ही भाषेत निर्गमित करण्यात यावी.

- ६) नांदेड जिल्ह्यातील महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या पर्यटक निवासातील पर्यटकांना सदर महोत्सवात सहभागी होण्याबाबत महामंडळामार्फत अवगत करण्यात यावे.
- ७) सुप्रसिध्द म्हैसूर दसरा महोत्सवाची प्रसिध्दी कन्नड व इंग्रजी या दोन्ही भाषेत केल्यामुळे देश-विदेशी पर्यटकांच्या संख्येत झालेली वाढ लक्षात घेता, याच धर्तीवर सदर महोत्सवात आयोजित करण्यात येणाऱ्या सर्व उपक्रमांची प्रसिध्दी देखील मराठी व इंग्रजी या दोन्ही भाषेत करण्यात यावी, जेणेकरून पर्यटनवृद्धीचे उद्दिष्ट साध्य करता येईल.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०९१६१३२०२०५०२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संतोष जया विठ्ठल रोकडे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. राज्यमंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, पर्यटन यांचे स्वीय सहायक
७. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
८. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई.
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा /लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.
१०. महालेखापाल (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.
११. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
१३. विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर
१४. जिल्हाधिकारी, नांदेड
१५. उप संचालक, पर्यटन संचालनालय, प्रादेशिक कार्यालय छत्रपती संभाजीनगर
१६. वरिष्ठ व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, छत्रपती संभाजीनगर
१७. जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड
१८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नांदेड
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
२१. नियोजन विभाग (कार्यासन-१४११/१४४४), मंत्रालय, मुंबई.
२२. वित्त विभाग (का.व्यय-१५/अर्थ-११) मंत्रालय, मुंबई.
२३. सामान्य प्रशासन विभाग, का.३४
२४. अवर सचिव, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग (अर्थसंकल्प शाखा), मंत्रालय, मुंबई.
२५. निवडनस्ती (पर्यटन-३)
